

VLAAMSE COMMISSIE VAREND ERFGOED

ADVIES VAN DE VCVE VAN 21 MAART 2017 INZAKE DE VASTSTELLING VAN DE INVENTARIS VAREND ERFGOED

Situering adviesvraag

De VCVE heeft op 15 maart 2017 een adviesvraag ontvangen over de vastgestelde inventaris varend erfgoed. Op de commissievergadering van 21 maart 2017 gaf Maarten Van Dijck (onderzoeker industrieel en varend erfgoed van het agentschap onroerend erfgoed) toelichting bij de vastgestelde inventaris varend erfgoed. Hij verduidelijkt dat het agentschap onroerend erfgoed op vraag van minister Geert Bourgeois de vaststelling van de inventaris van het varend erfgoed heeft voorbereid. De VCVE wordt - conform artikel 3/3 van het Varend erfgoeddecreet - voorafgaand aan de vaststelling om advies gevraagd. De adviestermijn bedraagt dertig dagen, eenmaal verlengbaar met dertig dagen.

In de vastgestelde inventaris worden per vaartuig een aantal gegevens opgenomen: de naam van het vaartuig, een foto, eventuele bijkomende identificatiegegevens zoals immatriculatienummer of vlaggenbrief en tot slot een beschrijving van het vaartuig op basis van de decretaal bepaalde erfgoedwaarden. Er werd een digitaal bestand opgemaakt met per vaartuig een informatiefiche. Deze fiches zullen na de vaststelling online raadpleegbaar worden voor het publiek.

De wetenschappelijke inventaris van het varend erfgoed omvat in totaal 129 vaartuigen. Daarvan komen er 107 in aanmerking voor een vaststelling. De overige vaartuigen worden om diverse redenen niet voor vaststelling voorgedragen: 4 werden gesloopt, 3 werden verkocht en naar het buitenland gebracht, 1 vaartuig bevindt zich in te slechte staat en een aantal vaartuigen konden niet meer worden teruggevonden. Deze vaartuigen zullen wel opgenomen blijven in de wetenschappelijke inventaris, met toevoeging van deze informatie.

Op basis van de bespreking in de commissievergadering van 21 maart 2017 en o.b.v. een aanvullende schriftelijke procedure formuleert de VCVE volgend advies bij de vaststelling van de inventaris varend erfgoed:

1. De commissie merkt in het algemeen op dat in het vaststellingsbesluit wordt vooropgesteld dat elk vaartuig voldoende goed bewaard moet zijn om in aanmerking te komen voor vaststelling. Dit is echter niet voor alle 107 vaartuigen het geval. De commissie vraagt aandacht voor deze problematiek zowel wat betreft het bewaren in de originele vorm (vb. wijzigingen op het dek en/of van de binneninrichting in functie van het gebruik) alsook het behoud (vb. totale verwaarlozing van een aantal schepen). De commissie erkent dat enkele van deze (verwaarloosde) vaartuigen als monument beschermd zijn, waardoor opname in de vastgestelde inventaris verantwoord is.

2. Ten aanzien van de 107 vaartuigen opgenomen in de inventaris formuleert de commissie volgende bemerkingen:

- a. Nummer 3 'Bebakeningsschip Doel': het schip is in zeer slechte staat, is slecht onderhouden en het risico bestaat dat het zal zinken. Het schip zou moeten worden drooggezet, maar de beheerende vzw beschikt niet over de nodige (financiële) middelen om het schip op te knappen.
- b. Nummer 8 'Expeditieschip Commandant Fourcault': de naam van het schip is foutief weergegeven in de titel.
- c. Nummer 14 'IJslandvisser 0305 François Musin: de commissie heeft vragen bij de toestand van dit vaartuig. De foto toont heel wat sporen van roest. De commissie vraagt de toestand van dit vaartuig verder te duiden. Joris Tas zal indien mogelijk dit vaartuig nog gaan bekijken en bijkomend info aanleveren.
- d. Nummer 17 'Kerkschip Sint-Jozef': Joris Tas beschikt mogelijks over bijkomende informatie over de geschiedenis van het vaartuig. Hij zal deze informatie nakijken en doorspelen.
- e. Nummer 25 'Kustvisser N788 Moed en Vertrouwen': de commissie heeft vragen bij de toestand van dit vaartuig. De foto toont een stuurhuis en achtermast die lijken weg te zakken. De commissie vraagt de toestand van dit vaartuig verder te duiden.
- f. Nummer 265 'Kustvisser 0148 Snipe': de commissie heeft vragen bij de toestand van dit vaartuig. De foto toont houten romp in slechte staat. Een commissielid is dit vaartuig ter plaatse gaan bekijken en vastgesteld dat de toestand van het schip erger is dan de foto laat vermoeden: de kielbalk lijkt gebroken te zijn (maar wordt alleszins ingedrukt wegens te weinig steunpunten), de schroef ontbreekt, de prachtige houten romp begint te rotten en de beplanking is of te vervangen of te behandelen.
- g. Nummer 28 'Lemmerhengst BOU 8 Isabelle': de foto opgenomen in de vastgestelde inventaris is verouderd; het vaartuig is momenteel in slechte toestand. Het is onduidelijk in hoeverre het vaartuig nog zal worden gerestaureerd.
- h. Nummer 32 'Loodsboot 4': de commissie stelt vast dat de originele naam 'Scorpions' niet vermeld wordt op de site (op de achtersteven staat enkel Loodsboot 4 en thuishaven Antwerpen). Een commissielid is dit vaartuig ter plaatse gaan bekijken en vastgesteld dat het schip stilaan wordt opgeknapt: de romp boven de waterlijn, het skylight en de schouw evenals het dekhuis achter zijn behandeld (weliswaar niet in de originele kleuren). Het dek is in zeer goede staat. De reling rondom is veilig voor de jeugd maar niet naar model van de originele. Op bouw en topdek zijn nog te behandelen en de masten ontbreken. Zeer sterke aangroei op het onderwatergedeelte. Het is het zusterschip van de 'Stern' te Gent die plots water begon te maken en daarom haastig naar de sloopwerf werd gesleept.
- i. Nummer 43 'Motorjacht Mar-i-Cel': het jacht werd recent volledig in orde gebracht.
- j. Nummer 59 'Reddingsboot Watson 3 Oostende': de commissie vraagt verdere verduidelijking over de eigendomssituatie. De vzw die actief was op het gebied van

sociale tewerkstelling werd ontbonden. Een commissielid is dit vaartuig ter plaatse gaan bekijken en vastgesteld dat dit vaartuig niet meer aanwezig is op het aangegeven adres.

- k. Nummer 67 'Sleepboot Amical': de commissie wijst op het uniek karakter van de stoommachine. De commissie vraagt de toestand van de stoommachine verder te duiden alsook de intenties om deze machine open te stellen voor het brede publiek.
- l. Nummer 89 'Wedstrijdjacht Tomidi': het vaartuig bevindt zich momenteel niet in goede staat. Er zouden plannen zijn om het jacht permanent op het droge te laten in Oostende. De voorzitter geeft aan dat hij daaromtrent verdere informatie zal proberen te verzamelen.

De commissie vraagt verdere verduidelijking inzake de bovenstaande bemerkingen en besluit vervolgens tot gunstige advisering van de vastgestelde inventaris van het varend erfgoed.

3. De commissie formuleert aanvullend enkele bemerkingen bij een aantal schepen die niet meer werden teruggevonden en daarom niet werden opgenomen in de vastgestelde inventaris.

De commissie heeft een lijst ontvangen van het agentschap onroerend erfgoed met deze vaartuigen. Ten aanzien van een aantal van deze vaartuigen formuleert de commissie (na terreinverkenning) volgende bemerkingen:

- a. het vaartuig 'Minouche' ligt in een loods in Gent. De commissie zal verdere info inzake de eigenaar en de ligplaats doorgeven aan het agentschap onroerend erfgoed.
- b. de Javelin IV ligt aangemeerd op de Moervaart in Eksaarde. Ook hieromtrent zal de commissie verdere info doorgeven aan het agentschap onroerend erfgoed.
- c. den Oeden Schobiak ligt nog steeds in het Sas van Astene.
- d. de Nautil werd overgedragen aan de Koning Boudewijnstichting. Verdere info zal overgemaakt worden aan het agentschap onroerend erfgoed.

4. En ten slotte vraagt de commissie de eventuele opname te onderzoeken van enkele bijkomende vaartuigen in de vastgestelde inventaris.

De commissie zal het agentschap onroerend erfgoed hieromtrent verdere informatie bezorgen.